

۲

محیط زیست

مقدمه

محیط زیست عبارت است از مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که با هم در کنش هستند و بر رشد و نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند. بنابراین محیط زیست چیزی فراتر از مجموعه عوامل طبیعی، زیستی و غیر زیستی بوده و تعامل میان انسان و طبیعت را نیز شامل می‌شود. با توجه به اینکه حفاظت از محیط زیست در قرن بیست و یکم به عنوان یکی از هشت هدف توسعه هزاره و یکی از سه رکن توسعه پایدار (پایداری زیست محیطی، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی) شناخته می‌شود و نیز اهمیت روز افزون این امر و تأثیراتی که بر سایر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دارد، از سال ۱۳۹۷ فصلی مستقل در سالنامه آماری استان تحت عنوان «محیط زیست» به این موضوع اختصاص داده شده است.

محیط زیست طبیعی به صورت‌های مختلف تحت تأثیر فعالیت‌های انسان قرار گرفته است که این تأثیرات به تفکیک سه عامل تشکیل دهنده محیط زیست طبیعی به صورت زیر می‌باشد:

آب

مهم‌ترین تأثیرات فعالیت‌های انسان بر روی آب‌ها در سه مورد خلاصه می‌شود: مصرف بیش از حد آب، از بین رفتن منابع آب و آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی. کیفیت آب‌ها نیز بحران دیگری است که برخی کشورها در پیش رو دارند. میزان آلودگی آب‌ها و روند افزایش آن در بسیاری نقاط کره زمین بسیار نگران‌کننده می‌باشد. سفره‌های آب‌های زیرزمینی و رودها و دریاچه‌ها منابع مهم تأمین آب شیرین هستند که به‌طور مستقیم در معرض آلودگی توسط فعالیت‌های انسان قرار دارند.

خاک

مهم‌ترین آثار فعالیت‌های انسان بر خاک عبارت‌اند از مسمومیت و فرسایش که موجب تخریب و کاهش توان زمین‌های زراعی می‌شوند. به‌طور کلی فرسایش خاک پدیده‌ای طبیعی است که به وسیله عواملی چون باد،

رواناب‌های سطحی و تغییرات دما انجام می‌گیرد. با این حال، فعالیت‌های انسان از جمله زراعت مفرط، آبیاری زمین‌های زراعی، محصولات تک‌کشتی، چرای بیش از حد دام‌ها در مراتع، جنگل‌زدایی و بیابان‌زایی باعث از بین رفتن تعادل موجود میان روند ایجاد و تخریب خاک، و در نهایت آلودگی آن می‌شوند.

هوا

آلودگی هوا عبارت است از ورود مستقیم یا غیرمستقیم هر عنصری توسط انسان که احتمال ایجاد اثرات نامطلوب بر سلامتی انسان و محیط زیست را داشته باشد. اطلاعات این فصل شامل آمارهای مربوط به انواع منابع طبیعی و آثار طبیعی، جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی، میزان توزیع کود شیمیایی و فروش سموم، فعالیت‌های مرتبط با فاضلاب شهری و شهرک‌های صنعتی می‌باشد. در تهیه آمارهای این فصل همچنین از آمار ارائه شده توسط «اداره کل حفاظت محیط زیست استان»، «اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان»، «سازمان جهاد کشاورزی استان»، «شرکت آب و فاضلاب استان»، «اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان» و «شرکت شهرک‌های صنعتی استان» استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

پارک ملی: محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان که نمایانگر نمونه‌های برجسته‌ای از مظاهر طبیعی ایران است و به‌منظور حفظ همیشگی وضع زندگی و طبیعی آن و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی‌ها در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

پناهگاه حیات وحش: محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان که دارای زیستگاه طبیعی نمونه و شرایط اقلیمی خاصی برای جانوران وحشی بوده و به‌منظور حفظ و احیای این زیستگاه‌ها تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

مدیریت، و با توجه به ظرفیت بُرد آن مورد استفاده عموم قرار می‌گیرد.

پارک جنگلی طبیعی: پارک جنگلی که از درخت و درختچه خودرو همراه با سایر رستنی‌های خشبی و علفی پوشیده شده و منشاء طبیعی دارد و انسان در ایجاد اولیه آن نقشی نداشته است.

ذخیره‌گاه جنگلی: به قطعات جنگلی که رویشگاه طبیعی توده‌های خالص گونه‌های جنگلی است اطلاق می‌شود و به ترتیب اولویت، گونه‌های در حال انقراض، نادر، تحت تهدید و دیگر گونه‌های بومی را در بر می‌گیرد.

کود شیمیایی: هر نوع مواد شیمیایی که جهت تقویت خاک و بالا بردن حاصلخیزی آن از نظر کیفی و کمی استفاده شده و موجب افزایش عملکرد محصول می‌شود مانند ازت، فسفر، پتاس، منیزیم، کلسیم، آهن، روی، مس، منگنز و ...

سموم کشاورزی: هر گونه ماده یا مخلوطی از مواد مورد نیاز برای جلوگیری، از بین بردن یا کنترل آفات، گونه‌های ناخواسته گیاهان یا حیوانات، که باعث ایجاد آسیب در تولید یا فرآوری، ذخیره‌سازی، حمل و نقل و ... است.

طرح جنگل‌داری: سند مدونی است مصوب سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور که برای هر قطعه از جنگل دارای برنامه اجرایی شامل عملیات بهره‌برداری یا قطع درخت، پرورش جنگل، جاده‌سازی، نهال‌کاری و ... در راستای اعمال مدیریت صحیح جنگل و متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی منطقه باشد.

گرده بینه: قسمتی از تنه درخت، که تقریباً استوانه‌ای شکل است و از آن انواع چوب یا روکش تهیه می‌شود.

چوب الواری: چوب بریده شده چهارتراش و مکعبی شکلی به طول ۲۶۰ الی ۲۸۰ و با قطع عرضی ۱۲ الی ۱۶ در ۳۰ الی ۳۴ سانتی‌متر است.

چوب تیری: چوب درختی است که قطر برابر سینه آن از ۸ سانتی‌متر کمتر نباشد و از ۳۰ سانتی‌متر تجاوز نکند.

چوب تونلی: شاخه‌های گردی به طول تقریباً ۲ متر که قطر میانه آن بین ۶ تا ۲۰ سانتی‌متر متغیر است و اغلب در معادن مصرف می‌شود.

منطقه حفاظت شده: محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان که از لحاظ ضرورت حفظ و تکثیر نسل جانوران وحشی یا حفظ و یا احیای رستنی‌ها و وضع طبیعی آن دارای اهمیت خاصی بوده و تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

آثار طبیعی ملی: پدیده‌های نمونه و نادر گیاهی یا حیوانی، اشکال یا مناظر کم نظیر و کیفیت‌های ویژه طبیعی زمین یا درخت کهنسال یادگار تاریخی است که با منظور داشتن محدوده متناسبی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

جنگل: زمینی اعم از خشکی و آبی که به‌طور عمده از درخت و درختچه همراه با سایر رستنی‌های خشبی و علفی خودرو پوشیده است، مشروط به آنکه مساحت آن کمتر از نیم هکتار و تاج پوشش درختی آن به‌طور طبیعی کمتر از پنج درصد نباشد.

مرتع: زمینی اعم از کوه، دامنه یا زمین مسطح که در فصل چرا، دارای پوششی از نباتات علوفه‌ای خودرو بوده و با توجه به سابقه چرا به‌طور عرفی مرتع شناخته می‌شود. اراضی آیش هرچند دارای پوشش علوفه‌ای خودرو هستند، مرتع شناخته نمی‌شوند. تراکم تاج پوشش در مراتع متراکم بیش از ۵۰ درصد، در مراتع نیمه‌متراکم ۲۵ تا ۵۰ درصد و در مراتع کم‌تراکم ۵ تا ۲۵ درصد است.

پدیده بیابانی: مناطق بیابانی که به صورت کویر، تپه‌های ماسه‌ای، پهنه‌های ماسه‌ای، دق‌های رسی، اراضی شور و نمک‌زار و اراضی کم پوشش و بیرون‌زدگی سنگی طبقه‌بندی می‌شود.

جنگل کاری: کاشت انواع گونه‌های درختان جنگلی که به منظور احیا، بازسازی و توسعه جنگل در اراضی ملی کشور با شیوه‌های فنی مناسب و اصول علمی پذیرفته شده انجام می‌شود.

فضای سبز: فضای سبزی که بخش عمده آن از گیاه پوشیده شده و دارای بازدهی اکولوژیکی و یا اجتماعی باشد.

پارک جنگلی: پارکی که بخش عمده آن از درخت و درختچه تشکیل شده و به دلیل موقعیت مکانی مناسب، قابلیت‌های طبیعی و یا انسان ساخت، برای تامین هدف‌های تفرجی، زیست محیطی، حفاظتی، گردشگری و تفریحی

چاه مالرداری: چاهی که به منظور تأمین آب شرب دام حفر می‌شود و بسته به عمق آب زیرزمینی، ممکن است ۶ تا ۲۵ متر عمق داشته باشد.

تلمبه بادی: سازه‌ای برای استفاده از آب چاه مالرداری است که در مناطقی با حداقل سرعت وزش باد ۳ متر بر ثانیه، نصب می‌شود.

بذر: هر عضوی از گیاه مانند دانه، قلمه، پیاز، غده‌های زیرزمینی و ساقه‌های زیرزمینی را اصطلاحاً بذر می‌گویند که به منظور تکثیر جنسی و غیر جنسی و تولید گیاه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

دیم زارهای کم‌بازده: آن دسته از مراتعی که در اثر بهره‌برداری یا چرای بی‌رویه در اطراف روستاها یا پس از تغییر کاربری به زراعت دیم، به دلیل عدم بازده تولید مورد نیاز، متروکه یا رها شده است. معمولاً در این مناطق با ایجاد پوشش گیاهی دائمی به منظور حفظ خاک، اقدامات اصلاحی لازم به عمل می‌آید.

ممیزی مراتع: به کلیه اقداماتی گفته می‌شود که منجر به شناسایی و تعیین صلاحیت دامداران ذی حق در عرصه مراتع می‌شود.

تنسيق مراتع: مجموعه عملیاتی که سبب تفکیک سامان‌های عرفی در عرصه مراتع می‌شود.

خزانه: زمینی است که در آن بذر و قلمه و... گیاهان بصورت متراکم به منظور تولید نشاء یا نهال برای انتقال به زمین اصلی و یا پیوند زدن کاشته می‌شود.

مالچ‌پاشی: عملیاتی است که به منظور تثبیت ماسه‌های روان در مناطق منشا برداشت یا ترانزیت تپه‌های ماسه‌ای با استفاده از مشتقات نفتی (مالچ یا قیر معطر) انجام می‌شود.

بادشکن: موانع زنده‌ای (مانند چند ردیف درخت، درختچه و بوته) یا موانع غیرزنده‌ای (مانند چپر، دیوار، سرشاخه و...) است که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می‌گیرد، به طوری که باد به سرعت معین به آن‌ها برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و مواد محموله به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می‌کند.

حفاظت و قرق: عبارت از انتخاب و اعلام مساحت

چوب لارده: ضایعات حاصل از چوب‌آلات که به ابعاد و طول‌های مختلف است.

چوب کاتین: چوب‌های گردی که قطر آن بین ۲۰ تا ۴۰ سانتی متر و طول آن حدود ۱/۵ تا ۲ متر است و قابلیت تبدیل به چوب الواری را ندارد.

هیزم: قطعات مازاد حاصل از عملیات بهره‌برداری و جنگلداری که امکان تهیه هیچ‌گونه چوب ابعاددار مانند، گرده‌بینه و... از آن نباشد.

بوته کاری: عملیاتی است که به منظور اصلاح و احیا مراتعی که با کمبود آب مواجه است و نمی‌توان بذر گیاه را در بستر اصلی آن کشت کرد، انجام می‌شود. در این عملیات، نهال گیاهان بوته‌ای در عرصه مورد عمل کشت می‌شود. این روش ممکن است در بسترهای طبیعی (بدون آنکه سطح خاک و پوشش موجود دستخوش تغییر شود) و یا در بسترهای آماده شده (با ایجاد شیار یا چاله‌های فاصله‌دار) انجام شود و پس از پر کردن اطراف ریشه نهال با خاک، نسبت به آبیاری آن اقدام می‌شود.

کپه کاری: عملیاتی است که با حفر چاله‌های کوچک و کاشت چند بذر در مراتع فقیر مناطق کوهستانی پرشیب، اقلیم‌های خشک تا نیمه‌مرطوب که دارای خاک‌های کم‌عمق تا نیمه‌عمیق، فاقد شوری و قلیایی زیاد و بافت متوسط باشد، به منظور اصلاح مراتع فقیر صورت می‌گیرد. این روش اصولاً با دست قابل اجرا بوده و کمتر از ماشین استفاده می‌شود.

کودپاشی: پراکندن کود در سطح مزرعه، باغات، جنگل‌ها و مراتع را کودپاشی گویند که با دست، ماشین‌آلات زمینی و هواپیما انجام پذیر است. کودپاشی به صورت مایع و جامد هم انجام می‌گیرد.

ذخیره نزولات آسمانی: به عملیات مکانیکی اطلاق می‌گردد که در شرایط خاصی از مراتع، برای فراهم نمودن زمینه مناسب، جهت نفوذ دادن آب حاصل از بارندگی در خاک و استفاده از این رطوبت اضافی برای تقویت پوشش گیاهی اعمال می‌گردد.

آبشخور: سازه‌ای فلزی، بتنی یا پلیمری است که برای آب دادن به دام در مرتع احداث می‌شود.

تصفیه و دفع فاضلاب: عبارت از تمامی عملیات مربوط به بهره‌برداری از تاسیسات و تجهیزات مرتبط با تصفیه و دفع پساب از قبیل تصفیه‌خانه‌ها و تلمبه‌خانه‌ها و انواع تاسیسات کلرزنی، کانال‌ها و یا خطوط انتقال پساب می‌باشد.

شهرک صنعتی: شهرکی است دارای محدوده و مساحت معین، برای استقرار مجموعه‌ای از واحدهای صنعتی و پژوهشی و فناوری و خدمات پشتیبانی از قبیل طراحی مهندسی، آموزشی، اطلاع‌رسانی، مشاوره‌ای، بازرگانی که تمام یا پاره‌ای از امکانات زیربنایی و خدمات ضروری با توجه به نوع و وسعت شهرک و ترکیب فعالیت‌ها در آن ایجاد می‌شود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۱، ۸ پارک ملی، ۳ پناهگاه حیات وحش، ۲۵ منطقه حفاظت شده، ۱ اثر طبیعی ملی با ۵۷۹ هزار هکتار در استان گزارش شده است.

در سال ۱۴۰۱، ۹۵۶۶۰ تن کود شیمیایی توسط شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان توزیع شده است. در سال ۱۴۰۱، ۶۶ شهر استان تحت پوشش تأسیسات آب شرب بوده است که از این تعداد ۱۴ شهر دارای انشعاب فاضلاب می‌باشد. همچنین در این سال ۱۱ تصفیه‌خانه فاضلاب در استان فعال بوده است.

در سال ۱۴۰۱، تعداد کل مشترکان فاضلاب شهری ۸۶۹ هزار مشترک بوده است که ۸۷/۳ درصد آن مربوط به مشترک خانگی می‌باشد. همچنین در این سال ۷۳/۹ درصد از جمعیت استان تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری بوده است.

مناطق و محدوده‌های دارای فرسایش زیاد و یا حساس به فرسایش است.

مدیریت هرزآب: مجموعه اقداماتی است که به منظور کنترل و استفاده از رواناب‌های سطحی ناشی از بارندگی‌ها در جهت احیای پوشش گیاهی مناطق بیابانی انجام می‌شود.

انشعاب فاضلاب: آن بخش از لوله فرعی فاضلاب که مقطع آن متناسب با سیفون یا ظرفیت قراردادی باشد و فاضلاب مشترک را از محل سیفون (نقطه تحویل) به خط اختصاصی و یا شبکه عمومی جمع‌آوری فاضلاب منتقل نماید.

مشترک آب و فاضلاب: مصرف‌کننده‌ای است که با یک عرضه‌کننده آب و فاضلاب برای یک دوران ثابت طبق مقررات کاربری دارای یک پیمان بوده و انشعاب یا انشعابات مورد تقاضایش برقرار شده است.

انشعاب آب و فاضلاب مصارف خانگی: انشعابی که صرفاً در حدود مصارف متعارف آب شرب و بهداشتی یا دفع فاضلاب خانگی در واحدهای مسکونی دایر می‌شود. (واحد مسکونی عبارت است از مکانی برای زندگی که به تشخیص شرکت، حداقل دارای یک اتاق، یک آشپزخانه و یک سرویس بوده و ورودی آن مستقل یا مرتبط با راهروی اشتراکی باشد).

شبکه عمومی جمع‌آوری و انتقال فاضلاب: تمامی تاسیسات و تجهیزات مربوط به جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، از قبیل جمع‌آوری کننده‌های اصلی تا محل تصفیه‌خانه و تلمبه‌خانه‌های فاضلاب شهری و شبکه‌های فرعی عمومی که تمامی آن متعلق به شرکت‌های آب و فاضلاب است و خطوط انتقال فاضلاب خطوطی هستند که به تصفیه‌خانه فاضلاب منتهی می‌شوند.

فاضلاب شهری: به آب حاصل مصرف توسط یک جامعه گفته می‌شود که ناشی از فعالیت‌های خانگی، مسکونی، عمومی و تجاری بوده و آلاینده‌های فیزیکی، شیمیایی آن به میزانی است که استفاده مجدد از آن را دچار مشکل می‌کند.

خدمات فاضلاب: عبارت است از فراهم نمودن امکان تخلیه و دفع فاضلاب به شبکه جمع‌آوری عمومی فاضلاب به تناسب مصرف آب و ظرفیت مقرر و مشخصات توافق شده در قرارداد برقراری انشعاب فاضلاب اعم از این که مشترک از این ظرفیت استفاده نماید یا ننماید.

۲-۱- تعداد و مساحت مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در پایان اسفند ۱۴۰۱ (هکتار)

شهرستان	جمع		پارک ملی		پناهگاه حیات وحش	
	تعداد ^(۱)	مساحت	تعداد ^(۱)	مساحت	تعداد ^(۱)	مساحت
کل استان	۳۷	۵۷۸۹۲۶/۷	۸	۵۲۶۵۰/۹	۳	۹۲۳۶۴/۷
آذرشهر	۲	۷۲۱۸/۰	۱	۱۴۹۰/۱	۰	۰/۰
اسکو	۳	۴۳۴۰۵/۹	۱	۱۴۳۴/۹	۰	۰/۰
اهر	۱	۶۵۹۴/۸	۰	۰/۰	۰	۰/۰
بستان آباد	۱	۵۵۵/۳	۰	۰/۰	۰	۰/۰
بناب	۱	۲۵۲۱۱/۱	۱	۲۵۲۱۱/۱	۰	۰/۰
تبریز	۲	۱۸۷۲۰/۸	۰	۰/۰	۰	۰/۰
جلفا	۴	۱۲۴۹۶۷/۶	۱	۶۸۸۵/۳	۱	۶۹۱۳۳/۲
چاراویماق	۱	۷۰۴۵۹/۶	۰	۰/۰	۰	۰/۰
خداآفرین	۳	۴۴۹۵۱/۸	۱	۷۰۳۲/۲	۰	۰/۰
سراب	۱	۲۰۵۰۱/۴	۰	۰/۰	۰	۰/۰
شبستر	۱	۵۱۵۴/۹	۱	۵۱۵۴/۹	۰	۰/۰
عجب شیر	۲	۳۶۰۶/۴	۱	۳۵۳۲/۷	۰	۰/۰
کلیبر	۳	۳۶۷۶۳/۰	۱	۱۹۰۹/۸	۰	۰/۰
مراغه	۳	۱۳۸۱۴/۳	۰	۰/۰	۰	۰/۰
مرند	۲	۴۰۷۳۴/۶	۰	۰/۰	۱	۱۸۰۸۹/۴
ملکان	۰	۰/۰	۰	۰/۰	۰	۰/۰
میانه	۳	۸۳۴۹۷/۰	۰	۰/۰	۰	۰/۰
ورزقان	۳	۲۱۷۷۶/۴	۰	۰/۰	۱	۵۱۴۲/۱
هریس	۱	۱۰۹۹۴/۳	۰	۰/۰	۰	۰/۰
هشتروند	۰	۰/۰	۰	۰/۰	۰	۰/۰
هوراند	۰	۰/۰	۰	۰/۰	۰	۰/۰

۲-۱- تعداد و مساحت مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در پایان اسفند ۱۴۰۱ (دنباله) (هکتار)

شهرستان	منطقه حفاظت شده		اثر طبیعی ملی	
	تعداد ^(۱)	مساحت	تعداد ^(۱)	مساحت
کل استان	۲۵	۴۳۲۸۸۴/۲	۱	۱۰۲۶/۸
آذرشهر	۱	۵۷۲۷/۹	۰	۰/۰
اسکو	۲	۴۱۹۷۱/۰	۰	۰/۰
اهر	۱	۶۵۹۴/۸	۰	۰/۰
بستان آباد	۱	۵۵۵/۳	۰	۰/۰
بناب	۰	۰/۰	۰	۰/۰
تبریز	۲	۱۸۷۲۰/۸	۰	۰/۰
جلفا	۲	۴۸۹۴۹/۱	۰	۰/۰
چاراویماق	۱	۷۰۴۵۹/۶	۰	۰/۰
خداآفرین	۲	۳۷۹۱۹/۶	۰	۰/۰
سراب	۱	۲۰۵۰۱/۴	۰	۰/۰
شبستر	۰	۰/۰	۰	۰/۰
عجب‌شیر	۱	۷۳/۸	۰	۰/۰
کلیبر	۲	۳۴۸۵۳/۲	۰	۰/۰
مراغه	۲	۱۲۷۸۶/۹	۱	۱۰۲۶/۸
مرند	۱	۲۲۶۴۵/۲	۰	۰/۰
ملکان	۰	۰/۰	۰	۰/۰
میانه	۳	۸۳۴۹۷/۰	۰	۰/۰
ورزقان	۲	۱۶۶۳۴/۳	۰	۰/۰
هریس	۱	۱۰۹۹۴/۳	۰	۰/۰
هشت‌رود	۰	۰/۰	۰	۰/۰
هوراند	۰	۰/۰	۰	۰/۰

(۱) تعداد مناطق مربوط به کل استان می‌باشد.

مأخذ- اداره کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان شرقی.

۲-۲- مساحت جنگل‌ها، مراتع، پدیده‌های بیابانی، جنگل کاری، پارک‌ها و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۴۰۱ (هکتار)

پدیده‌های بیابانی	مرتع			جنگل	شهرستان
	خوب (متراکم)	متوسط (نیمه متراکم)	فقیر (کم تراکم)		
۵۷۷۵۳	۵۸۷۲۲۳	۱۳۶۰۳۹۲	۵۲۵۸۲۵	۱۶۷۷۶۲	کل استان
۵۰۶	۱۰۶۴۵	۲۴۳۹۵	۹۳۱۴	۳	آذرشهر
۲۲۱۱۳	۲۲۹۹۹	۵۲۷۰۵	۲۰۱۲۴	۷۸	اسکو
۰	۳۵۸۵۶	۹۳۹۰۹	۴۰۹۷۹	۱۹۸۲	اهر
۹۸۶	۲۶۱۵۱	۵۹۹۳۰	۲۲۸۸۲	۲۶	بستان‌آباد
۱۵۹۲	۷۴۸۳	۱۷۱۵۰	۶۵۴۸	۶۲	بناب
۸۸۲۸	۲۶۵۲۰	۶۰۷۷۵	۲۳۲۰۵	۱۱۰	تبریز
۲۸۱	۳۱۹۲۹	۷۳۱۷۲	۲۷۹۳۸	۱۴۶۸۶	جلفا
۲۱۴۶	۳۵۰۱۴	۸۰۲۴۱	۳۰۶۳۸	۷۵	چاراویماق
۳۴۳	۱۷۱۳۵	۳۹۲۶۶	۱۴۹۹۲	۶۹۳۰۱	خداآفرین
۵۲۹	۴۲۸۷۳	۹۸۲۵۰	۳۷۵۱۴	۱۲۹	سراب
۱۴۹۳۷	۳۳۳۶۹	۷۶۴۷۰	۲۹۱۹۸	۰	شبستر
۵۰۶	۹۲۰۰	۲۱۰۸۳	۸۰۵۰	۶	عجب‌شیر
۴۲	۳۵۹۵۸	۸۲۴۰۷	۳۱۴۶۵	۴۷۴۱۸	کلبر
۲۹۴	۲۳۴۱۹	۵۳۶۶۸	۲۰۴۹۲	۵۲۳	مراغه
۳۰۳	۵۸۷۹۲	۱۳۴۷۳۲	۵۱۴۴۳	۷۱۵	مرند
۱۱۵	۷۷۲۰	۱۷۶۹۲	۶۷۵۵	۳۹	ملکان
۲۰۸۶	۷۸۲۹۹	۱۷۹۴۳۴	۶۸۵۱۱	۴۴۹۵	میانه
۹۷۲	۳۴۴۳۳	۷۸۹۰۹	۳۰۱۲۸	۱۷۳۵۵	ورزقان
۱۰۲۶	۳۰۶۳۹	۷۰۲۱۲	۲۶۸۰۸	۳۹۹	هریس
۳۴	۹۸۲۵	۲۲۵۱۵	۸۵۹۷	۴۳	هشترود
۱۱۴	۸۹۶۴	۲۳۴۷۷	۱۰۲۴۴	۱۰۳۱۹	هوراند

۲-۲- مساحت جنگل‌ها، مراتع، پدیده‌های بیابانی، جنگل کاری، پارک‌ها و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۴۰۱ (دنباله)

شهرستان	جنگل کاری			پارک‌های جنگلی طبیعی	ذخیره‌گاه‌های جنگلی
	جنگل کاری و تجهیز پارک جنگلی	توسعه درخت کاری	توسعه فضای سبز		
کل استان	۲۷۹	۳۶۳	۱۷۶	۵۰	۱۰۹۹۷۳
آذرشهر	۰	۱۰	۵	۰	۴۷۸
اسکو	۰	۵۰	۱۰	۰	۲۵۴۷
اهر	۵۰	۲۵	۵	۰	۱۲۸۸۵
بستان‌آباد	۰	۶۰	۱۰	۰	۸۲۴
بناب	۰	۴۰	۱۰	۰	۱۳۵۴
تبریز	۰	۲۰	۲۰	۰	۰
جلفا	۰	۱۰	۱۰	۰	۵۲۰۴
چاراویماق	۰	۱۰	۱۰	۰	۲۲۳۶
خداآفرین	۵۰	۲۰	۲۰	۰	۴۸۱۶
سراب	۰	۲۰	۱۰	۰	۴۷۹۲
شبستر	۰	۵	۵	۰	۳۱۷۴۶
عجب‌شیر	۰	۱۰	۵	۰	۵۰۰
کلیبر	۱۱۰	۱۵	۵	۵۰	۹۸۵۸
مراغه	۰	۱۰	۳	۰	۱۵۸۶
مرند	۰	۵	۵	۰	۶۲۶
ملکان	۰	۵	۳	۰	۷۷۰
میانه	۱۹	۱۰	۵	۰	۱۶۷۳۸
ورزقان	۵۰	۱۵	۵	۰	۶۳۰۵
هریس	۰	۱۰	۱۰	۰	۵۲۹۹
هشترود	۰	۵	۱۰	۰	۵۵۹
هوراند	۰	۷	۱۰	۰	۸۴۹

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان شرقی.

۳-۲- توزیع کود شیمیایی دولتی بر حسب نوع (تن)

سولفات آمونیوم	نیتрат آمونیوم	فسفات آمونیوم	اوره	جمع	سال و شهرستان
۵۷۴۴/۰	۲۱۷۰۷/۰	۲۰۰۶۷/۰	۶۲۶۲۱/۰	۱۶۳۵۱۲/۰	 ۱۳۸۵
۰/۰	۰/۰	۴۴۷۹/۵	۳۸۵۲۷/۸	۷۰۴۵۸/۳	 ۱۳۹۰
۱۳۱۰/۰	۰/۰	۱۹۷۴/۶	۵۸۱۷۴/۵	۸۰۳۶۱/۶	 ۱۳۹۵
۲۷۵/۰	۰/۰	۱۹۳۱/۴	۶۰۶۲۷/۷	۸۱۹۸۹/۲	 ۱۳۹۷
۲۹۹/۱	۱۳۰/۰	۲۸۲۳/۷	۵۷۱۸۰/۸	۸۴۱۸۲/۶	 ۱۳۹۸
۲۰۰/۰	۶۷۰/۰	۷/۷	۷۲۵۹۶/۹	۷۶۳۵۰/۶	 ۱۳۹۹
۰/۰	۰/۰	۴۶۰/۲	۷۱۷۹۸/۰	۸۰۸۵۰/۳	 ۱۴۰۰
۰/۰	۰/۰	۵۶۹/۷	۸۰۶۰۸/۲	۹۵۶۵۹/۵	 ۱۴۰۱
۰/۰	۰/۰	۲۶/۰	۱۲۹۱/۱	۱۸۱۳/۷	 آذرشهر
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۰۴۲/۰	۱۴۳۵/۰	 اسکو
۰/۰	۰/۰	۲۷/۰	۵۳۵۸/۲	۶۱۳۲/۵	 اهر
۰/۰	۰/۰	۵۱/۹	۵۵۲۲/۵	۶۲۴۱/۷	 بستان‌آباد
۰/۰	۰/۰	۵۲/۰	۱۶۵۶/۴	۲۱۸۲/۳	 بناب
۰/۰	۰/۰	۲۶/۰	۳۴۲۷/۱	۳۷۸۲/۶	 تبریز
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۵۹۹/۱	۸۷۰/۱	 جلفا
۰/۰	۰/۰	۲۶/۰	۷۹۲۶/۶	۸۳۵۶/۷	 چاراویماق
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۸۵۷/۴	۲۳۴۷/۴	 خداآفرین
۰/۰	۰/۰	۵۲/۰	۸۳۳۲/۶	۹۷۳۳/۶	 سراب
۰/۰	۰/۰	۲۶/۰	۲۵۸۱/۷	۳۲۷۷/۲	 شبستر
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۱۲۳/۰	۱۵۰۴/۰	 عجب‌شیر
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۲۹۱/۳	۲۸۵۶/۸	 کلیبر
۰/۰	۰/۰	۵۱/۹	۳۹۶۰/۹	۴۶۰۷/۹	 مراغه
۰/۰	۰/۰	۵۲/۰	۳۴۴۵/۶	۴۰۹۹/۶	 مرند
۰/۰	۰/۰	۲۵/۹	۳۶۲۷/۸	۵۱۶۹/۷	 ملکان
۰/۰	۰/۰	۱۰۰/۱	۸۹۱۷/۷	۱۰۶۷۲/۰	 میانه
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۹۱۹/۹	۲۲۵۱/۹	 ورزقان
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۷۹۶/۲	۳۵۱۳/۲	 هریس
۰/۰	۰/۰	۵۳/۰	۱۱۵۷۲/۳	۱۳۳۲۲/۸	 هشترود
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۳۵۸/۹	۱۴۸۸/۹	 هوراند

۲-۳- توزیع کود شیمیایی دولتی بر حسب نوع (دنباله)

سال و شهرستان	سوپر فسفات تریپل	سولفات پتاسیم	کلرور پتاسیم	میکرو المنت	سایر
۱۳۸۵	۲۳۹۳۳/۰	۸۹۱۶/۰	۲۹/۰	۰/۰	۲۰۴۹۵/۰
۱۳۹۰	۲۳۷۹۲/۵	۱۷۹۷/۰	۲۰۰/۰	۰/۰	۱۶۶۱/۵
۱۳۹۵	۱۳۳۸۹/۳	۱۷۵۳/۲	۲۸۴۶/۰	۸۰/۰	۸۳۴/۰
۱۳۹۷	۱۴۱۶۲/۷	۳۷۳۱/۴	۳۵۰/۰	۴۰/۶	۸۷۰/۴
۱۳۹۸	۱۷۴۴۹/۹	۵۵۹۶/۵	۶۴۷/۷	۰/۰	۵۴/۹
۱۳۹۹	۱۶۶۷/۰	۱۰۸۸/۰	۱۲۱/۰	۰/۰	۰/۰
۱۴۰۰	۵۶۴۲/۷	۱۸۴۴/۹	۶۸۴/۵	۰/۰	۴۲۰/۰
۱۴۰۱	۱۷۵۷/۱	۱۵۵۳/۳	۷۵۵/۲	۰/۰	۳۴۱۶/۰
آذرشهر	۲۵۹/۹	۱۱۵/۸	۱۱/۰	۰/۰	۱۱۰/۰
اسکو	۲۰۷/۰	۱۰۱/۰	۰/۰	۰/۰	۸۵/۰
اهر	۶۲۶/۷	۳۵/۰	۴۳/۷	۰/۰	۴۲/۰
بستان آباد	۵۶۵/۲	۱۵/۰	۱۲/۰	۰/۰	۷۵/۰
بناب	۲۹۱/۹	۱۰۴/۵	۳/۰	۰/۰	۷۴/۵
تبریز	۱۹۸/۵	۱۰۰/۰	۱۵/۰	۰/۰	۱۶/۰
جلفا	۱۴۲/۰	۶۳/۰	۱۵/۰	۰/۰	۵۱/۰
چاراویماق	۲۴۷/۶	۱/۵	۰/۰	۰/۰	۱۵۵/۰
خداآفرین	۳۰۶/۰	۵/۰	۱۰/۰	۰/۰	۱۶۹/۰
سراب	۱۰۷۵/۵	۳۰/۰	۶۵/۰	۰/۰	۱۷۸/۵
شبهسدر	۲۸۴/۵	۱۵۲/۰	۷۰/۰	۰/۰	۱۶۳/۰
عجبشیر	۲۲۵/۰	۹۶/۰	۰/۰	۰/۰	۶۰/۰
کلیبر	۳۱۳/۰	۰/۰	۳۱/۵	۰/۰	۲۲۱/۰
مراغه	۴۰۱/۰	۵۶/۰	۲۵/۰	۰/۰	۱۱۳/۰
مرند	۳۹۱/۰	۹۰/۰	۹۱/۰	۰/۰	۳۰/۰
ملکان	۶۹۰/۰	۳۲۸/۰	۲۸۵/۰	۰/۰	۲۱۳/۰
میانه	۹۸۷/۳	۱۷۱/۰	۰/۰	۰/۰	۴۹۶/۰
ورزقان	۶۷/۵	۴/۵	۰/۰	۰/۰	۲۶۰/۰
هریس	۲۴۰/۰	۵/۰	۲۸/۰	۰/۰	۴۴۴/۰
هشترود	۱۱۵۰/۶	۷۵/۰	۳۵/۰	۰/۰	۴۳۷/۰
هوراند	۸۷/۰	۵/۰	۱۵/۰	۰/۰	۲۳/۰

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی

- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان آذربایجان شرقی

۴-۲ توزیع سموم بر حسب نوع (کیلوگرم)

سال	جمع	حشره کش	علف کش	قارچ کش	کنه کش	موش کش	سایر
..... ۱۳۸۵	۷۷۳۰۰۰	۲۲۷۰۰۰	۲۲۴۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	۱۷۰۰۰	.	۶۵۰۰۰
..... ۱۳۹۰	۸۶۰۰۰	۱۰۰۰	۶۶۶۰۰	۹۴۰۰	.	.	۹۰۰۰
..... ۱۳۹۵	۱۰۷۶۶۷	۱۳۲۶۲	۷۲۶۰	۱۷۷۴۰	۳۱۹۷۵	.	۳۷۴۳۰
..... ۱۳۹۷	۱۰۳۴۸۵	۱۱۵۰۴	۱۷۰۳۶	۲۴۸۷۷	۶۹۶۸	.	۴۳۱۰۰
..... ۱۳۹۸	۱۴۳۵۸۸	۲۸۸۸۳	۱۹۵۴۵	۱۹۴۷۴	۳۵۰۵	.	۷۲۱۸۱
..... ۱۳۹۹	۱۰۳۳۳۷	۲۰۹۶۴	۱۵۰۳۸	۱۶۹۹۸	۳۹۲۲	.	۴۶۳۱۵
..... (۱) ۱۴۰۰	۲۱۴۵۶۶۳	۳۷۷۷۴۵	۲۹۱۸۲۸	۳۵۹۰۸۹	۶۹۲۹۳	.	۱۰۴۷۷۰۸
..... (۱) ۱۴۰۱	۲۴۹۸۰۳۱	۴۶۴۳۷۰	۳۲۸۷۸۲	۴۴۲۷۰۶	۸۱۴۸۹	.	۱۱۸۰۶۸۴
..... آذرشهر	۳۵۱۸۵	۱۰۱۰۸	۷۱۷۷	۸۶۲۰	۶۰۶	.	۸۶۷۴
..... اسکو	۵۸۰۳۸	۱۹۹۸۰	۱۳۵۷۳	۱۰۸۳۰	۱۳۰۶	.	۱۲۳۴۹
..... اهر	۱۶۵۰۱۱	۴۲۱۳۱	۱۳۸۸۹	۵۶۰۹۰	۱۱۲۰۱	.	۴۱۷۰۰
..... بستان آباد	۲۴۵۰۲	۳۵۷۵	۴۳۵۳	۸۲۶۸	۳۳۴	.	۷۹۷۲
..... بناب	۷۱۰۵۸	۱۷۱۳۷	۱۷۲۸۵	۹۹۳۹	۲۱۱۷	.	۲۴۵۸۰
..... تبریز	۵۸۸۸۶	۳۱۳۳۸	۱۵۰۸۴	.	۱۷۶۶	.	۱۰۶۹۸
..... جلفا	۱۸۶۱۵	۵۸۳۶	۴۹۹۰	۵۶۶۹	۲۱۵	.	۱۹۰۵
..... چاراویماق	۲۱۴۶۵	۲۰۳۰	۱۰۹۰	۱۷۲۴۵	۱۰۰	.	۱۰۰۰
..... خداآفرین	۲۷۰۲۰	۹۲۷۰	۹۵۲۰	۵۸۸۰	۸۵۰	.	۱۵۰۰
..... سراب	۴۶۶۲۸	۱۳۵۱۳	۱۶۶۳۲	۶۵۲	۷۶۷	.	۱۵۰۶۴
..... شبستر	۳۰۹۷۹۷	۶۳۶۷۲	۵۱۲۵۸	۶۸۳۴۲	۱۷۵۹۷	.	۱۰۸۹۲۸
..... عجبشیر	۵۴۶۴۰	۱۷۱۰۹	۱۲۶۷۲	۸۷۰۳	۱۷۴۱	.	۱۴۴۱۵
..... کلیبر	۱۸۰۰۵	۲۵۶۷	۳۰۲۲	۳۶۱۴	۱۲۸	.	۸۶۷۴
..... مراغه	۱۹۹۶۱۵	۲۵۵۶۴	۹۲۳۸	۴۵۹۳۹	۲۵۰۹۶	.	۹۳۷۷۸
..... مرند	۱۴۳۸۶۲	۴۲۳۲۶	۳۳۳۱۸	۳۸۷۸۵	۵۵۹۶	.	۲۳۸۳۷
..... ملکان	۹۰۳۶۶۶	۹۳۵۱۸	۷۳۷۴۳	۹۲۵۲۰	۴۸۸۵	.	۶۳۹۰۰۰
..... میانه	۱۲۳۰۴۴	۴۱۶۷۴	۱۸۶۳۰	۲۴۴۲۲	۴۳۳۲	.	۳۳۹۸۶
..... ورزقان	۲۱۰۵۲	۶۷۰۴	۷۹۳۸	۴۶۰۹	۷۹	.	۱۷۲۲
..... هریس	۱۴۸۳۸	۲۹۷۷	۵۵۸۶	۵۱۵۴	۱۵۵	.	۹۶۶
..... هشترود	۱۷۲۸۳۶	۱۱۹۸۲	۴۷۶۰	۲۷۴۱۸	۱۹۹۰	.	۱۲۶۶۸۶
..... هوراند	۱۰۲۷۰	۱۳۶۰	۵۰۲۴	۸	۶۲۸	.	۳۲۵۰

(۱) به دلیل حذف یارانه سموم، تامین و توزیع به بخش خصوصی واگذار گردیده است.

مأخذ - سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی

- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان آذربایجان شرقی

۵-۲- موارد و مساحت آتش سوزی در جنگل ها و مراتع

سال	موارد آتش سوزی (فقره)			مساحت مورد حریق (هکتار)		
	جمع	جنگل ها	مراتع	جمع	جنگل ها	مراتع
۱۳۸۵.....	...	...	۳۵	...	...	۵۴۰/۳
۱۳۹۰.....	...	...	۷	...	...	۷۸/۳
۱۳۹۵.....	...	...	۲۴	...	...	۹۸۸/۰
۱۳۹۷.....	...	...	۸۸	...	...	۲۹۷۰/۰
۱۳۹۸.....	۱۵۰	۱۳	۱۳۷	۲۶۵۵/۵	۸۶۴/۵	۱۷۹۱/۰
۱۳۹۹.....	۵۶	۸	۴۸	۱۱۹۸/۴	۱۳۵/۲	۱۰۶۳/۲
۱۴۰۰.....	۲۵	۵	۲۰	۳۵۳/۱	۳۰/۱	۳۲۳/۰
۱۴۰۱.....	۳۴	۰	۳۴	۱۳۹/۰	۰/۰	۱۳۹/۰

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان شرقی.

۶-۲- فعالیتهای انجام شده در زمینه آبخیزداری

عنوان طرح	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۷
پیشگیری و مهار سیلاب.....	...	...	...	...
آبخیزداری حوزه آبریز شهرها.....	...	...	...	...
آبخیزداری حوزه رودخانهها.....	...	...	...	...
آبخیزداری در سایر حوزههای استان.....	...	...	...	...
حفاظت خاک و آبخیزداری و پیشگیری و مهار سیل.....	...	...	...	...
سایر.....	...	...	...	...

عنوان طرح	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پیشگیری و مهار سیلاب.....	...	...	...	۶۲
آبخیزداری حوزه آبریز شهرها.....	...	...	...	۰
آبخیزداری حوزه رودخانهها.....	...	...	...	۰
آبخیزداری در سایر حوزههای استان.....	...	...	...	۰
حفاظت خاک و آبخیزداری و پیشگیری و مهار سیل.....	...	...	...	۱۱۰۰
سایر.....	...	...	...	۶۵۱۲

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان شرقی.

۲-۷- اهم فعالیت‌های انجام شده در زمینه مرتع‌داری و اصلاح مراتع

عنوان طرح	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۷
بوته‌کاری.....	هکتار	...	...	...
تولید نهال.....	هزار اصله	...	...	...
کپه‌کاری و کشت مستقیم.....	هکتار	۹۱۱	۲۸۰	۳۷۸
کودپاشی مراتع.....	هکتار	۲۵۴۲	۹۵	۴۵
ذخیره نزولات آسمانی.....	هکتار	۲۳۳۳	۲۸۲	۴۰۹
احداث آبشخور.....	دستگاه	۵۶	۱۵	...
حفر چاه مالداري.....	حلقه	...	...	...
نصب تلمبه بادی.....	دستگاه	...	...	...
تولید بذر.....	تن	...	...	...
تبدیل دیم‌زارهای کم‌بازده به مرتع.....	هکتار	۸۸۸	۴۲۰	۵۷۳
ممیزی و تنسيق مرتع.....	هکتار	۷۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۲۴۱۲
سایر.....	-	...	...	...

عنوان طرح	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
بوته‌کاری.....	...	...	...	۰
تولید نهال.....	...	...	...	۰
کپه‌کاری و کشت مستقیم.....	۱۱۹	۳۴۳۵	۲۵۰۰	۰
کودپاشی مراتع.....	۱۰	...	...	۰
ذخیره نزولات آسمانی.....	۱۰۳	۳۲۰	۵۱۵	۲۴۰
احداث آبشخور.....	...	۱۵	...	۰
حفر چاه مالداري.....	...	...	...	۰
نصب تلمبه بادی.....	...	...	...	۰
تولید بذر.....	...	...	...	۰
تبدیل دیم‌زارهای کم‌بازده به مرتع.....	۹۶	۷۵۰	۱۱۰	۳۱۹
ممیزی و تنسيق مرتع.....	۳۶۰۰	۱۰۷۰۰	۱۲۶۸۸۵	۵۵۹۰۹
سایر.....	...	...	...	۴۶۴۷۳۶

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان شرقی.

۸-۲- فعالیت‌های انجام‌شده در زمینه تثبیت شن‌های روان و بیابان‌زدایی

سال	واحد	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۷
احداث خزانه.....	هکتار	...	...	...	...
تولید نهال گلدانی.....	هزار اصله	...	...	۲۵۰	۱۰۰
نهال کاری.....	هکتار	...	...	۱۲۰۰	...
بذرپاشی و بذرکاری.....	هکتار	...	...	...	...
جمع‌آوری و تهیه بذر.....	کیلوگرم	...	...	۱۰۰	...
مالچ‌پاشی.....	هکتار	...	...	...	...
احداث بادشکن.....	کیلومتر	...	...	۳۷	...
حفاظت و قرق.....	هکتار	...	۱۸۷۵	۱۳۰۰۰	۱۵۰۰۰
تله رسوب‌گیر.....	کیلوگرم	...	...	...	...
مدیریت هرزآب.....	هکتار	...	...	...	...
سایر.....	-	...	...	...	...

سال	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
احداث خزانه.....	...	...	...	.
تولید نهال گلدانی.....	...	...	...	.
نهال کاری.....	۱۱۰	...	...	.
بذرپاشی و بذرکاری.....	...	...	...	.
جمع‌آوری و تهیه بذر.....	...	...	...	.
مالچ‌پاشی.....	...	...	...	.
احداث بادشکن.....	۱۰	...	...	.
حفاظت و قرق.....	۳۱۷۲۵	۳۱۷۲۵	۳۱۷۲۵	۲۵۳۰۰
تله رسوب‌گیر.....	...	...	...	.
مدیریت هرزآب.....	...	...	...	.
سایر.....	...	...	...	۳۸۱۲

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان آذربایجان شرقی.

۹-۲- شهرهای تحت پوشش تاسیسات آب شرب و انشعاب فاضلاب

شهرستان	۱۳۸۵		۱۳۹۰		۱۳۹۵		۱۳۹۷	
	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب
کل استان....	۰۰۰	۰۰۰	۵۸	۱۲	۶۰	۱۲	۶۲	۱۴
آذرشهر.....	۰۰۰	۰۰۰	۴	۰	۴	۰	۴	۱
اسکو.....	۰۰۰	۰۰۰	۳	۱	۳	۱	۳	۱
اهر.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بستانآباد.....	۰۰۰	۰۰۰	۲	۱	۲	۱	۲	۱
بناب.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
تبریز.....	۰۰۰	۰۰۰	۴	۱	۴	۱	۴	۲
جلفا.....	۰۰۰	۰۰۰	۳	۱	۳	۱	۳	۱
چاراویماق.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰
خداآفرین.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰
سراب.....	۰۰۰	۰۰۰	۴	۱	۴	۱	۴	۱
شبستر.....	۰۰۰	۰۰۰	۹	۰	۹	۰	۹	۰
عجبشیر.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۱	۲	۱	۲	۱
کلیبر.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۰	۱	۰	۲	۰
مراغه.....	۰۰۰	۰۰۰	۲	۱	۲	۱	۲	۱
مرند.....	۰۰۰	۰۰۰	۵	۱	۵	۱	۵	۱
ملکان.....	۰۰۰	۰۰۰	۲	۰	۲	۰	۳	۰
میانه.....	۰۰۰	۰۰۰	۴	۱	۵	۱	۵	۱
ورزقان.....	۰۰۰	۰۰۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
هریس.....	۰۰۰	۰۰۰	۵	۰	۵	۰	۵	۰
هشتروند.....	۰۰۰	۰۰۰	۲	۱	۲	۱	۲	۱
هوراند.....	۰۰۰	۰۰۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰

۹-۲- شهرهای تحت پوشش تاسیسات آب شرب و انشعاب فاضلاب (دنباله)

شهرستان	۱۳۹۸		۱۳۹۹		۱۴۰۰		۱۴۰۱	
	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب	تاسیسات آب شرب	انشعاب فاضلاب
کل استان....	۶۲	۱۴	۶۲	۱۴	۶۶	۱۴	۶۶	۱۴
آذرشهر.....	۴	۱	۴	۱	۴	۱	۴	۱
اسکو.....	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
اهر.....	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بستان‌آباد.....	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱
بناب.....	۱	۱	۱	۱	۲	۱	۲	۱
تبریز.....	۴	۲	۴	۲	۴	۱	۴	۱
جلفا.....	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱
چاراویماق.....	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰
خداآفرین.....	۱	۰	۱	۰	۲	۰	۲	۰
سراب.....	۴	۱	۴	۱	۴	۱	۴	۱
شبستر.....	۹	۰	۹	۰	۱۰	۰	۱۰	۰
عجب‌شیر.....	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱
کلیبر.....	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
مراغه.....	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱
مرند.....	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱
ملکان.....	۳	۰	۳	۰	۳	۱	۳	۱
میانه.....	۵	۱	۵	۱	۵	۱	۵	۱
ورزقان.....	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
هریس.....	۵	۰	۵	۰	۶	۰	۶	۰
هشترود.....	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱
هوراند.....	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

۱۰-۲- تعداد تصفیه خانه های فاضلاب

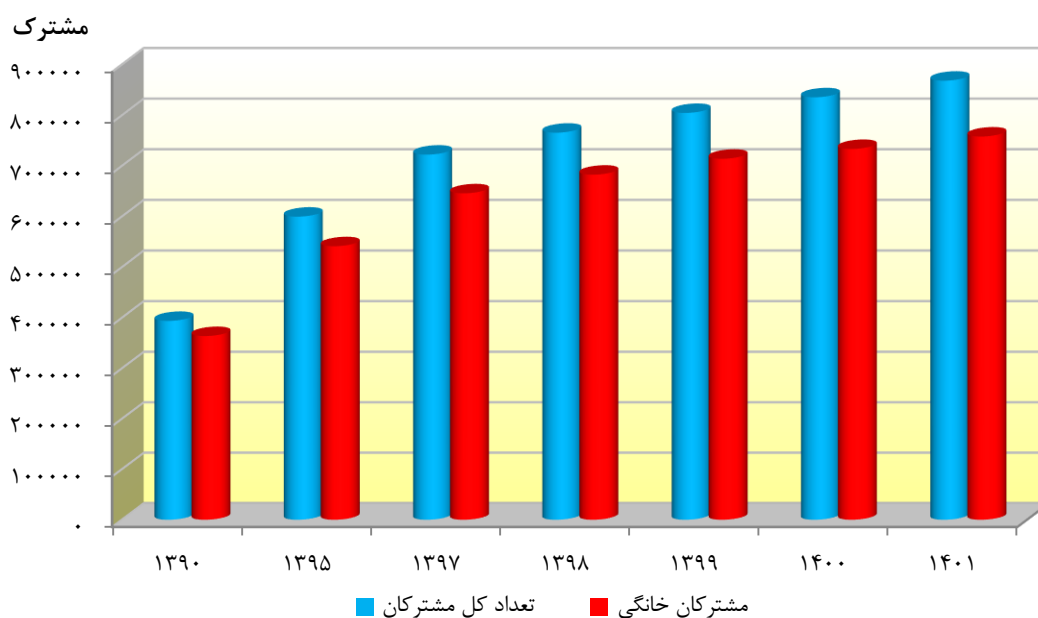
شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
کل استان	۵	۷	۱۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
آذرشهر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
اسکو	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱
اهر	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بستان آباد	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بناب	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
تبریز	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
جلفا	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
چاراویماق	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
خداآفرین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سراب	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
شبستر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
عجب شیر	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
کلبر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مراغه	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
مرند	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
ملکان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
میانه	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
ورزقان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
هریس	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
هشترود	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
هوراند	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

۱۱-۲- تعداد مشترکان فاضلاب شهری

مشترکان خانگی		کل مشترکان		سال و شهرستان
غیر فعال	فعال	غیر فعال	فعال	
.	۳۶۴۰۴۵	.	۳۹۳۹۷۴	 ۱۳۹۰
.	۵۴۱۵۱۴	.	۵۹۹۹۰۴	 ۱۳۹۵
.	۶۴۵۹۷۶	.	۷۲۲۴۰۷	 ۱۳۹۷
.	۶۸۲۸۲۹	.	۷۶۵۷۰۱	 ۱۳۹۸
.	۷۱۴۲۴۰	.	۸۰۴۷۳۸	 ۱۳۹۹
.	۷۳۳۶۳۷	.	۸۳۵۶۶۴	 ۱۴۰۰
.	۷۵۸۱۶۱	.	۸۶۸۴۵۸	 ۱۴۰۱
.	۳۵۷۱	.	۴۰۱۰	 آذرشهر
.	۴۰۱۱۷	.	۴۷۲۲۵	 اسکو
.	۳۱۴۱۶	.	۳۵۴۰۹	 اهر
.	۶۸۰۵	.	۸۱۳۸	 بستان آباد
.	۲۶۰۳۸	.	۲۸۷۴۸	 بناب
.	۴۸۸۱۰۸	.	۵۵۲۷۶۰	 تبریز
.	۲۸۳۸	.	۴۰۶۹	 جلفا
.	.	.	.	 چاراویماق
.	.	.	.	 خداآفرین
.	۱۵۴۵۲	.	۱۷۷۰۹	 سراب
.	.	.	.	 شبستر
.	۱۲۵۱۹	.	۱۵۵۴۹	 عجب شیر
.	.	.	.	 کلیبر
.	۶۰۴۳۹	.	۷۰۰۶۹	 مراغه
.	۳۴۷۴۳	.	۳۹۸۳۱	 مرند
.	.	.	.	 ملکان
.	۳۰۱۵۱	.	۳۸۴۳۳	 میانه
.	.	.	.	 ورزقان
.	۸۷	.	۹۴	 هریس
.	۵۸۷۷	.	۶۴۱۴	 هشترود
.	.	.	.	 هوراند

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

مبنا: جدول ۱۱-۲

۲-۱- تعداد مشترکان فاضلاب شهری استان طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱

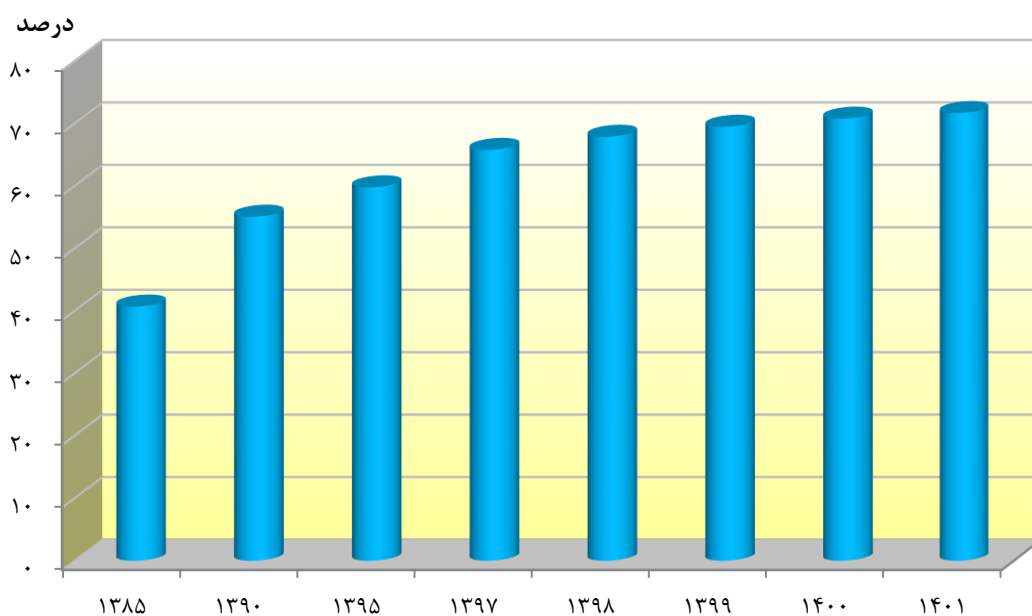
۱۲-۲- درصد جمعیت^(۱) تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
کل استان	۴۰/۷	۵۵/۱	۵۹/۸	۶۵/۸	۶۷/۹	۶۹/۵	۷۰/۸	۷۱/۷
آذرشهر	.	.	.	۱۶/۶	۱۷/۸	۱۱/۰	۲۰/۰	۱۹/۷
اسکو	.	...	...	...	...	۷۴/۰	۹۹/۸	۱۰۰/۰
اهر	۵۹/۹	۷۸/۹	۸۴/۲	۸۶/۴	۸۸/۲	۸۹/۰	۸۸/۹	۸۷/۳
بستان‌آباد	۲۴/۱	۵۵/۷	۶۳/۶	۷۷/۷	۷۹/۶	۷۰/۰	۷۹/۸	۷۵/۷
بناب	۴۵/۸	۶۳/۴	۶۸/۲	۷۳/۳	۷۵/۸	۷۷/۰	۷۹/۸	۷۸/۴
تبریز	۴۶/۷	۶۳/۱	۶۹/۱	۷۶/۶	۷۸/۵	۷۹/۰	۸۴/۵	۸۵/۴
جلفا	.	...	...	...	...	۱۴/۰	۴۹/۶	۴۲/۸
چاراویماق	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
خداآفرین	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
سراب	...	...	...	...	...	۷۰/۰	۹۰/۰	۹۳/۰
شبستر	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
عجب‌شیر	۷۶/۳	۷۸/۱	۸۰/۲	۸۳/۶	۸۶/۱	۸۵/۰	۸۸/۴	۹۱/۴
کلبر	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
مراغه	۸۲/۴	۸۳/۷	۸۶/۹	۸۹/۳	۹۱/۴	۹۲/۰	۹۲/۰	۹۳/۷
مرند	۲۲/۹	۴۴/۳	۴۹/۳	۵۸/۴	۶۰/۰	۵۲/۰	۶۲/۸	۶۱/۱
ملکان	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
میانه	۳۶/۴	۶۳/۹	۶۶/۲	۷۵/۵	۷۹/۲	۷۲/۰	۸۲/۶	۸۵/۴
ورزقان	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
هریس	.	.	.	.	.	.	.	۰/۰
هشترود	۶۲/۹	۷۵/۸	۷۶/۵	۷۷/۲	۷۷/۴	۷۵/۰	۷۸/۳	۱۲/۸
هوراند	.	.	.	.	.	.	.	۷۷/۷

(۱) برای محاسبه جمعیت تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری از نسبت انشعاب فاضلاب واگذار شده به انشعاب

آب واگذار شده، استفاده شده است.

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

مبنا: جدول ۱۲-۲

۲-۲- جمعیت تحت پوشش خدمات جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری
طی سال های ۱۳۸۵-۱۴۰۱

۱۳-۲- متوسط حجم روزانه فاضلاب جمع‌آوری شده و تصفیه شده در نقاط شهری (مترمکعب)

شهرستان	۱۳۸۵		۱۳۹۰		۱۳۹۵		۱۳۹۷	
	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده
کل استان.....	۱۱۸۶۵۸	...	۲۱۶۶۷۹	...	۲۹۶۰۳۵	...	۳۲۶۴۴۳	...
آذرشهر	۰	...	۰	...	۱۷۶	...	۱۲۴۴	...
اسکو	۰	...	۰	...	۱۲۰۳۸	...	۱۴۴۲۵	...
اهر	۵۸۳۹	...	۱۲۷۲۲	...	۱۳۰۷۱	...	۱۳۱۶۱	...
بستان‌آباد	۴۹۹	...	۹۱۸	...	۲۳۸۶	...	۲۸۴۶	...
بناب	۳۵۹۱	...	۵۹۸۰	...	۸۷۳۷	...	۹۱۴۴	...
تبریز	۸۱۵۹۷	...	۱۴۰۴۸۶	...	۱۷۸۰۱۶	...	۲۱۲۶۸۴	...
جلفا	۰	...	۵۸۹	...	۹۰۲	...	۹۵۳	...
چاراویماق	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
خداآفرین	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
سراب	۳۸۱۶	...	۴۸۱۹	...	۶۳۹۳	...	۶۷۳۶	...
شستر	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
عجب‌شیر	۲۶۶۲	...	۳۲۲۵	...	۴۲۶۲	...	۴۵۳۳	...
کلیبر	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
مراغه	۱۴۶۷۶	...	۲۵۴۲۱	...	۴۲۶۲۱	...	۴۰۱۷۷	...
مرند	۳۴۵۰	...	۸۲۹۵	...	۱۲۳۰۲	...	۱۳۸۷۳	...
ملکان	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
میانه	۴۳۳	...	۱۱۹۱۰	...	۱۲۵۵۳	...	۱۳۹۹۸	...
ورزقان	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
هریس	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...
هشترود	۲۰۹۵	...	۲۳۱۴	...	۲۵۷۸	...	۲۶۶۹	...
هوراند	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...

۱۳-۲- متوسط حجم روزانه فاضلاب جمع‌آوری شده و تصفیه شده در نقاط شهری (دنباله)

شهرستان	۱۳۹۸		۱۳۹۹		۱۴۰۰		۱۴۰۱	
	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده	فاضلاب جمع‌آوری شده	فاضلاب تصفیه شده
کل استان	۳۷۳۸۷۹	...	۳۸۰۹۲۴	...	۳۲۹۴۳۹	...	۳۹۹۹۴۴	۲۸۴۸۶۷
آذرشهر	۱۵۵۷	...	۱۶۸۷	...	۱۵۵۰	...	۱۹۳۵	۰
اسکو	۱۵۲۶۹	...	۱۶۷۵۵	...	۱۵۰۹۸	...	۱۸۵۱۰	۰
اهر	۱۳۹۰۵	...	۱۵۵۷۰	...	۱۲۹۲۹	...	۱۵۴۶۳	۱۳۹۱۶
بستان‌آباد	۳۳۹۱	...	۳۶۹۲	...	۳۱۷۴	...	۳۹۱۲	۳۵۲۰
بناب	۱۰۱۶۶	...	۱۱۰۲۹	...	۹۱۰۶	...	۱۱۴۴۹	۱۰۳۰۵
تبریز	۲۳۱۶۷۰	...	۲۴۹۳۸۹	...	۲۱۶۴۳۹	...	۲۶۳۸۳۲	۲۱۱۱۲۳
جلفا	۱۲۴۹	...	۱۴۳۵	...	۱۳۵۷	...	۲۰۹۸	۱۸۸۸
چاراویماق	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
خداآفرین	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
سراب	۷۳۱۳	...	۸۱۰۳	...	۶۷۱۴	...	۷۹۸۵	۷۱۸۶
شبه‌ستر	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
عجب‌شیر	۵۱۵۰	...	۵۹۶۲	...	۵۳۲۹	...	۶۳۷۰	۵۷۳۳
کلیبر	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
مراغه	۵۰۴۰۷	...	۳۰۵۰۴	...	۲۵۶۳۲	...	۳۰۲۷۵	۰
مرند	۱۵۲۵۹	...	۱۶۶۶۷	...	۱۴۴۹۰	...	۱۷۳۲۱	۱۵۵۸۹
ملکان	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
میانه	۱۵۴۰۴	...	۱۶۹۵۰	...	۱۴۹۵۴	...	۱۷۳۴۰	۱۵۶۰۶
ورزقان	۰	...	۰	...	۰	...	۰	۰
هریس	۰	...	۰	...	۰	...	۲۶۲	۰
هشترود	۳۱۳۹	...	۳۱۸۱	...	۲۶۶۷	...	۳۱۹۲	۰
هوراند	۰	...	۰	...	۰	...	۰	...

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

۱۴-۲- طول شبکه جمع‌آوری و تعداد انشعاب فاضلاب در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب شهری

سال و شهر	طول شبکه جمع‌آوری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر (کیلومتر)	تعداد انشعاب (فقره)
.....۱۳۸۵	۱۸۶۲	۲۶۶۲۳۲
.....۱۳۹۰	۲۵۰۰	۴۷۸۳۶۳
.....۱۳۹۵	۳۳۱۴	۶۹۱۶۹۵
.....۱۳۹۷	۳۶۱۷	۸۲۶۶۴۷
.....۱۳۹۸	۳۷۶۹	۸۷۵۶۰۵
.....۱۳۹۹	۳۸۶۰	۹۲۱۸۶۲
.....۱۴۰۰	۳۹۱۹	۸۳۵۶۶۴
..... ۱۴۰۱	۳۹۷۳	۸۶۸۴۵۸
..... آذرشهر	۴۶	۴۰۱۰
..... اسکو	۲۲۱	۴۷۲۲۵
..... اهر	۲۴۰	۳۵۴۰۹
..... بستان‌آباد	۶۹	۸۱۳۸
..... بناب	۲۲۵	۲۸۷۴۸
..... تبریز	۱۹۰۲	۵۵۲۷۶۰
..... جلفا	۵۷	۴۰۶۹
..... چاراویماق	۰	۰
..... خداآفرین	۱	۰
..... سراب	۱۱۸	۱۷۷۰۹
..... شبستر	۳	۰
..... عجب‌شیر	۱۱۲	۱۵۵۴۹
..... کلیبر	۰	۰
..... مراغه	۳۳۷	۷۰۰۶۹
..... مرند	۲۹۵	۳۹۸۳۱
..... ملکان	۴۷	۰
..... میانه	۲۳۳	۳۸۴۳۳
..... ورزقان	۰	۰
..... هریس	۲۸	۹۴
..... هشت‌رود	۳۹	۶۴۱۴
..... هوراند	۰	۰

مأخذ: شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

۱۵-۲- تعداد تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در شهرک‌ها و نواحی صنعتی

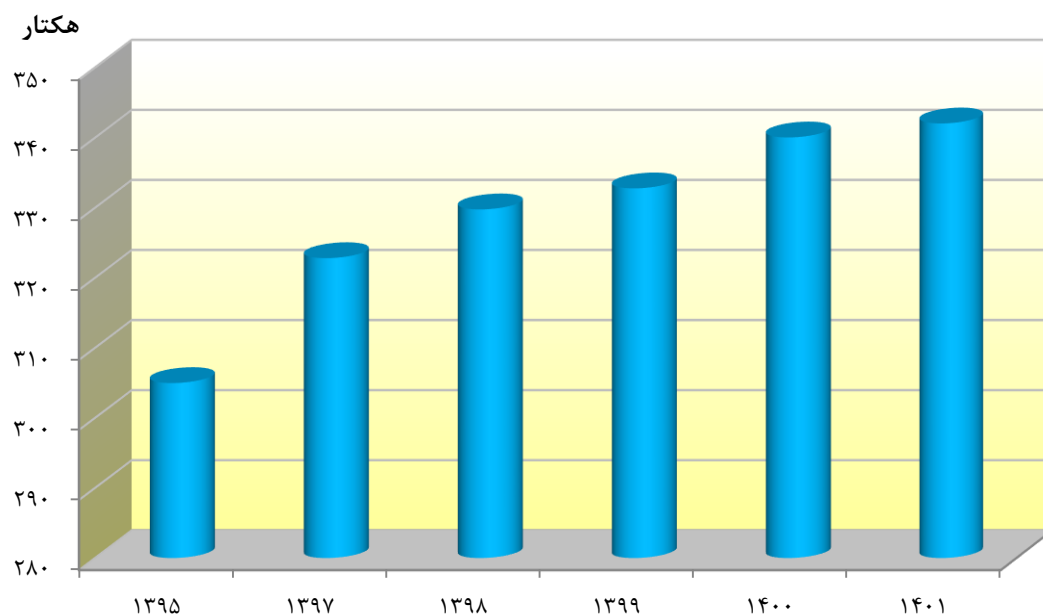
سال و شهرستان	تعداد شهرک‌ها و نواحی صنعتی	تصفیه خانه‌های به بهره‌برداری رسیده	تصفیه خانه‌های در دست ساخت	تصفیه خانه‌های در حال طراحی
۱۳۸۵.....	...	...	...	...
۱۳۹۰.....	...	...	...	...
۱۳۹۵.....	...	...	...	...
۱۳۹۷.....	...	...	...	...
۱۳۹۸.....	...	...	...	...
۱۳۹۹.....	...	...	...	...
۱۴۰۰.....	...	...	...	...
۱۴۰۱.....	...	...	...	...
آذرشهر.....	...	...	...	...
اسکو.....	...	...	...	...
اهر.....	...	...	...	...
بستان‌آباد.....	...	...	...	...
بناب.....	...	...	...	...
تبریز.....	...	...	...	...
جلفا.....	...	...	...	...
چاراویماق.....	...	...	...	...
خداآفرین.....	...	...	...	...
سراب.....	...	...	...	...
شیشتر.....	...	...	...	...
عجب‌شیر.....	...	...	...	...
کلیبر.....	...	...	...	...
مراغه.....	...	...	...	...
مرند.....	...	...	...	...
ملکان.....	...	...	...	...
میانه.....	...	...	...	...
ورزقان.....	...	...	...	...
هریس.....	...	...	...	...
هشترود.....	...	...	...	...
هوراند.....	...	...	...	...

مأخذ- شرکت شهرک‌های صنعتی/استان آذربایجان شرقی.

۱۶-۲- مساحت فضای سبز در شهرک‌ها و نواحی صنعتی (هکتار)

سال و شهرستان	مساحت فضای سبز
..... ۱۳۸۵	...
..... ۱۳۹۰	...
..... ۱۳۹۵	۳۰۴/۹۸
..... ۱۳۹۷	۳۲۲/۸۱
..... ۱۳۹۸	۳۲۹/۷۷
..... ۱۳۹۹	۳۳۲/۷۷
..... ۱۴۰۰	۳۴۰/۰۴
..... ۱۴۰۱	۳۴۲/۰۴
آذرشهر	۸۴/۲۹
اسکو	۱/۰۰
اهر	۴/۴۱
بستان‌آباد	۳۵/۸۳
بناب	۱۲/۷۲
تبریز	۶۶/۶۳
جلفا	۰/۰۰
چاراویماق	۰/۱۰
خداآفرین	۰/۰۰
سراب	۹/۵۹
شبه‌ستر	۵۹/۴۸
عجب‌شیر	۴/۳۴
کلیبر	۰/۷۰
مراغه	۱۰/۷۰
مرند	۱۲/۹۶
ملکان	۱/۹۶
میانه	۱۲/۰۵
ورزقان	۲/۲۰
هریس	۱۱/۶۰
هشت‌رود	۱۱/۴۸
هوراند	۰/۰۰

مأخذ- شرکت شهرک‌های صنعتی استان آذربایجان شرقی.

مبنا: جدول ۱۶-۲

۲-۳- مساحت فضای سبز در شهرک‌ها و نواحی صنعتی طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۴۰۱

